

नेपाली
(Nepali)

मानसिक स्वास्थ्य

बुझौँ र स्वस्थ रहौँ

Developed by
The Be Well Initiative, Inc.

मानसिक स्वास्थ्य तथ्याङ्क

५ मा १ अमेरिकी मानसिक रोग
बाट ग्रसित

(National Alliance on Mental
Illness)

एसियाली अमेरिकीहरू श्वेत
अमेरिकीहरूको तुलनामा तीन
गुना कम मानसिक स्वास्थ्य
सम्बन्धि परामर्श लिने सम्भावना
(American Psychological
Association)

एसियाली अमेरिकीहरूका लागि
आत्महत्या मृत्युको १० औं प्रमुख
कारण (The Office of Minority
Health)

सबै जातीय समूहका महिलाहरू
मध्य १५-२४ र ६५ भन्दा माथिका
एसियाली अमेरिकी महिलाहरूमा
आत्महत्याको सङ्ख्या सबै भन्दा
बढी

युद्ध भोगेका दक्षिणपूर्व एसिया बाट
आएका धेरै आप्रवासी डिप्रेसन
(४०%), एड्जर्ड्टी (३२%) जस्ता
मानसिक रोग बाट ग्रसित

(National Asian American Pacific
Islander Mental Health
Association)

(National Alliance on Mental
Illness & Centers for Disease
Control and Prevention)

गीताले दुई महिना अघि आफ्नो जागिर गुमाईन्, र उनको हजुरआमा, कमलादेवी, पूरा समय काम गर्छिन् । एक दिन कमलादेवी कामबाट घर फर्कदा, गीता बसेर टिभी हेरिरहेकि थिईन्। गीताले हिजो राती सुत्दा लगाएकी लुगा नै लगाएर बसिरहेकि थिईन् ।

छोरी, तिम्रो दिन कस्तो भयो आज? तिमिले कुनै काम खोज्यौ ?

नाई, मैले केहि घण्टा खोजें तर केहि पनि चाखलाग्दो भेटिएन ।

तिमी सन्धै त छौ गीता? तिमि त बाहिरपनि कतै जाँदिनौ ।

मलाई जीउ गलेको महसुस भैरहेको छ र टाउकोपनि असाध्यै दुखेको छ, हजुरआमा। बेलुका म आज खाना खाँदिन है, छिटै सुत्न जान्छु।

अहिले नै सुत्ने? तर अहिले त भर्खर ५:३० बजेको छ।

आजकल तिमी धेरै थकित रहन्छौ, टाउकोपनि धेरै नै दुखिरहेको हुन्छ, खानापनि राम्ररी खादैनौ, तिमी बिरामी पो पर्न लाग्यौ कि?

हजुरआमा, भनिसके त अघि नै कि त्यस्तो केही भएको छैन। मात्र अलि थकित महसुस भएको छ र त्यसैले सुत्न मन छ।

मानसिक का संकेत र लक्षण

*निम्न मध्ये एक वा बढीको अनुभव हुनु भनेको प्रारम्भिक चेतावनी हुन सक्छ

एकदमै थोरै आथवा
धेरै खानु
वा सुत्नु

केहि गर्नलाई बल
कम हुनु वा नहुनु

साथीभाईहरु र
सामान्यतयामा गरिने
क्रियाकलापहरु बाट
पछि हट्नु

केही महसुस
नहुनु र केहि कुराको पनि
मतलब
नलाग्नु

जीउमा अस्पष्ट
दुखाइ र पीडा
महसुस गर्नु

धुम्रपान धेरै
गर्नु, पिउने, र
सामान्य भन्दा
अधिक लागूपदार्थ

धेरै अलमल्ल पर्नु,
भुलक्कड हुनु,
रिसाएको वा
डराएको महसुस
हुनु

असहाय र निरास
महसुस गर्नु

केही कुरा धेरै बेर
सम्म र गम्भीर
रुपमा सोचिरहनु

साथीभाई र
परिवारसित
निहु खोजिरहनु

गम्भीर अस्थायी
क्रोध, रिस, राग,
ईर्ष्या
अनुभव गर्नु

दैनिक कार्यहरु गर्न
नसक्नु

भ्रममा रहनु,
अनौठो आवाजहरु
सुनिनु, र असत्य
कुरामा पनि
विश्वास
लाग्नु

आफुलाई वा
अरुलाई हानी गर्ने
सोच आउनु

स्रोत: Mentalhealth.gov

केही दिन पछि....

आज आइतबार पनि हो, मन्दिर को स्वास्थ्य
सिविरमा जाउँ न ।

मलाई तयार हुन जाँगर
छैन, सायद अर्को दिन
जाउँला ।

तिमीलाई त धेरैजस्तो बाहिर जान मनपर्छ त। अब अर्को
सिविर त पाँच महिना पछि मात्र छ ।

ल, ठिकै छ। म गएर तयार
हुन्छु ।

स्वास्थ्य सिविरमा गीता र कमलादेवी एसियन अमेरिकन हेल्थ इनीसियेटिभको स्रोत टेबलमा पुग्छन् ।

ए गीता, यो प्रचारपत्र
चाखलाग्दो देखिन्छ
नि।

नमस्ते ! यो हाम्रो मानसिक
स्वास्थ्यको प्रचारपत्र हो । तपाईंलाई
मानसिक रोग र मानसिक स्वास्थ्यको
बारे के थाहा छ ?

मलाई केही थाहा छैन । मेरो
परिवारमा कसैलाई मानसिक
रोग छैन ।

मानसिक स्वास्थ्य हाम्रो सम्पूर्ण
स्वस्थको एउटा महत्वपूर्ण पात्र हो।
यहाँ यसबारे केही अरु जानकारी
छ।

मानसिक
स्वास्थ्य के
हो ?

त्यस्तो अवस्था जहाँ व्यक्तिले आफ्नो
क्षमताहरू महसुस गर्दछ, जीवनको सामान्य
तनावसँग सामना गर्न, र आफ्नो दैनिक जीवन
फलदायी बनाउन सक्छ।

मानसिक रोग
के हो ?

सामूहिक रूपमा सबै निदान योग्य मानसिक
विकारहरू वा स्वास्थ्य अवस्था जुन चिन्ता, मुड,
वा आफ्नो सामान्यता व्यवहार मा परिवर्तन ल्याई
दैनिक जिवनमा समस्या ल्याउँछ ।

धन्यवाद, तर केवल पागल मानिसलाई
मानसिक स्वास्थ्यका समस्याहरू हुन्छन्।

मानसिक स्वास्थ्यको समस्या
हुनुको मतलब यो होइन कि व्यक्ति
पागल हो। मानसिक स्वास्थ्य र
मानसिक रोग बुझ्नु स्वस्थ रहनको
लागि महत्वपूर्ण छ ।

केही व्यक्तिहरू मानसिक समस्याले
दिमागलाई मात्र असर गर्छ भन्ने सोच्दछन्।
तर हाम्रो दिमाग र शरीर सम्बन्धित छन्
भन्ने बिर्सन्छन् । हाम्रो दिमाग शक्तिशाली
छ; यसले हामी कसरी सोच्छौं, महसुस गर्छौं,
र कार्य गर्छौं भन्ने कुरालाई असर गर्छ।

केहि व्यक्तिलाई आफूले विश्वास गरेको परिवारका सदस्य, साथी, काउन्सेलर वा डाक्टर जस्ता मान्छेसँग कुरा गर्दा मद्दत पुऱ्याउँछ।

मलाई मेरो समस्याको बारेमा कसैसँग कुरा गर्न मन लाग्दैन।

म तपाईंको समस्या बुझ्छु र तपाईं एक्लो हुनुहुन्न। तर, जब व्यक्तिले आफ्ना भावनाहरू आफूभित्र राख्ने गर्दछन्, यो उनीहरूको स्वास्थ्यको लागि हानिकारक हुन सक्छ।

मानसिक स्वास्थ्य प्रदायकसँग कुराकानी गर्नु सहयोगी हुन सक्छ किनकी प्रदायकले निष्पक्ष मूल्याङ्कन प्रस्ताव गर्न सक्दछ।

मानसिक स्वास्थ्य प्रदायकहरूको प्रकार

साईकाईट्रिस्टहरूले

मनोवैज्ञानिक विकारहरूको मूल्याङ्कन गरी औषधी र थेरापीको प्रयोग गरेर उपचार गर्न सक्छन्।

साईकोलोजिस्टहरूले

व्यक्तिको मनोवैज्ञानिक, भावनात्मक अथवा व्यवहारिक गतिबिधि अध्ययन गरि उपयुक्त थेरापीको बिधि सिकाउन सक्छन्।

मेन्टलहेल्थ प्रयाक्टिस्नर्सहरूले

मनोवैज्ञानिक मूल्याङ्कन गर्न, औषधी दिन र लागू पदार्थ दुर्व्यवहारका समस्याहरु भएका व्यक्तिहरूको लागि उपचार प्रदान गर्न सक्छन्।

मेन्टलहेल्थ नर्सहरूले

मनोवैज्ञानिक रोगहरूको केस आकलन र उपचार प्रदान गर्न, केस व्यवस्थापन, र थेरापी प्रदान गर्न सक्दछन्।

सोसिएल वर्करले

केस व्यवस्थापन, डिस्चार्ज योजना सेवाहरु, प्लेसमेन्ट सेवाहरु, र अन्य दैनिक आवश्यकताहरूको लागि विभिन्न सेवाहरु प्रदान गर्न सक्दछन्।

लाईसेन्सड प्रोफेसनल

काउन्सेलर

ले मानसिक स्वास्थ्य स्थितिको साथै व्यक्तिगत, परिवार, वा समूह थेरापीको मूल्याङ्कन प्रदान गर्न सक्दछन्।

पीयर ईस्पेसिअलिस्टिड्

ती व्यक्ति हुन् जसले आफुले भोगेको आनुभवका आधारमा निको हुने प्रक्रियामा आफ्नो धारणा वा सल्लाह दिन सक्दछन्।

स्रोत: नेसनल एलायन्स अन मेन्टल
इल्लिनेस (National Alliance
on Mental Illness)

के ती प्रदायक्ले मलाई
औषधि मात्र दिने
होइनन् र?

सबै उपचारमा औषधी समावेश
हुँदैन। परामर्शदाता, सामाजिक
कार्यकर्ता वा मनोवैज्ञानिकसँग कुरा
गरिसकेपछि, उनीहरूले एक
मनोचिकित्सक को सिफारिश
आवश्यक छ कि छैन निर्धारण
गर्छन् । मनोचिकित्सकले
त्यसपछि औषधी दिन सक्छन् ।

के तपाईंलाई मानसिक उपचार प्रक्रियाको बारेमा थाहा छ?

प्रत्येक व्यक्तिको अवस्थाको ध्यानपूर्वक मूल्याङ्कन गरिन्छ र उपचारलाई व्यक्तिको आवश्यकता अनुसार आगाडि बढाइन्छ। केही लक्षणहरूलाई कम गर्न औषधी उपयोगी हुन सक्छ। प्रायः सबै भन्दा अब्बल उपचारमा दुबै औषधी र कुराकानी समावेश गरिएको हुन्छ ।

यदि कुनै व्यक्ति मानसिक स्वास्थ्य प्रदायक सँग कुरा गर्न रुचाउँदैन भने, उपचारका अन्य तरिकाहरू पनि छन् जसले मानसिक समस्याहरू समाधान गर्न मद्दत गर्न सक्छन् ।

मानसिक स्वस्थ कायम राख्न नियमित व्यायाम र निद्राका साथै एक विश्वसनीय मित्र वा परिवारको सदस्यसँग नियमित कुरा गर्नुपर्छ।

यदि यी गतिविधिहरूले सहयोग गरेन भने, यो हाम्रो प्रचारपत्र हो । यसमा स्थानिय मानसिक स्वास्थ्य सेवाहरूका लागि सम्पर्कको जानकारी छ।

जानकारीको लागि धन्यवाद। मैले साँच्चिकै धेरै कुरा सिकें! मसँग कुरा गर्न तपाईंले समय दिनुभएकोमा तपाईंलाई धेरै धन्यवाद।

स्थानीय मानसिक स्वास्थ्य सेवाहरु

यदि तपाईं वा तपाईंले चिन्नु भएको कसैलाई मानसिक स्वास्थ्यमा समस्या भएको अनुभव भईरहेको छ भने, स्थानीय स्वास्थ्य बिभाग मा सम्पर्क गर्नुहोस्।

Montgomery County Department of Health and Human Services मानसिक स्वास्थ्य / पदार्थ दुरुपयोग र सकट सेवाहरुको बिभिन्न प्रदान गर्दछ। यी सेवाहरुमा थप जानकारीको लागि, 240-777-1770 (२४०-७७७-१७७०), Access to Behavioral Health मा सम्पर्क राख्नुहोस् ।

त्यहाँ भाषिक र सांस्कृतिक हिसाबले संवेदनशील मानसिक स्वास्थ्य प्रदायकहरु एशियाई अमेरिकी समुदायलाई उपलब्ध छन्। अधिक जानकारीको लागि, Asian American Health Initiative 240-777-4517 (२४०-७७७-४५१७) मा कृपया सम्पर्क राख्नुहोस्।

कसैको जीवनमा सकारात्मक प्रभाव
बन्नुहोस्।

Be Well Initiative लाई आजै सम्पर्क
गर्नुहोस।

Acknowledgements

यस फोटोनोवलका चित्रित पात्र, ठाउँ र घटनाहरू काल्पनिक हुन्। वास्तविक व्यक्ति वा घटनाहरूसँग कुनै समानता पूर्ण संयोग मात्र हो।

Photonovel Actors * :

Cover Page Model - Gyani Malla

Geeta - Nikita Maharjan

Kamaladevi - Gyani Maharjan

Health Promoter - Rajeev Maharjan

Special Thanks To Contributors * :

Ashma Ghimire

Chhusang Sherpa, Sunayana Malla

Kshitij Neupane, Bibhaw Pokharel

Susmita Adhikari, Nikita Maharjan

Anshu Basnyat, LCPC

The design and content of this photonovel was created by the Montgomery County Department of Health & Human Services' Asian American Health Initiative.

यस फोटोनोभेलको डिजाईन र रचना मोन्टगोमेरी काउन्टी डिपार्टमेन्ट अफ हेल्थ एण्ड ह्युमन सरभिसेस अन्तर्गत एसियन अमेरिकन हेल्थ इनिशिएटिभद्वारा गरिएको हो।

May 2020

The **Be Well Initiative (BWI)**, active since 2015, incorporated in Maryland, is building a mind-body health and wellness “prevention” as well as early counseling intervention infrastructure that supports everyday family health and vitality. Please join us in our efforts via our website www.bewellinitiative.com; Facebook or contact by email: bewell2072@gmail.com.

Community Partner:

***Adhikaar** is the only women-led worker and community center that serves and organizes the Nepali-speaking immigrant and refugee community. Adhikaar is a home away from home that builds leadership and power to win rights and improve working conditions across low-wage industries - through workers rights, immigrants rights, access to healthcare and language justice. Learn more at www.adhikaar.org and follow them at www.facebook.com/adhikaar.*

